

Mesajul doamnei Claudia Crina Balint - mediator autorizat, reprezentantă a Uniunii Democrate Tătare, referitor la proiectul „Uniți în diversitate! No discrimination!”, Etapa 1:

Uniunea Democrată Tătară (UDT), ca asociație minoritară etnică, este angajată de mult timp în consolidarea dialogului intercultural prin promovarea culturii toleranței și a diversității culturale reprezentând bogăția tradițiilor și obiceiurilor, precum și schimbul de informații între diferitele comunități etnice care trăiesc în România. Conștientizarea interculturală este definită ca fiind abilitatea de a examina și de a aprofunda atât propria cultură, cât și alte culturi ajutând astfel la o mai bună înțelegere a diversității. În acest sens, dezvoltarea conștientizării interculturale presupune recunoașterea și gestionarea diferitelor modalități prin care este percepută lumea din prisma tradițiilor și obiceiurilor fiecărei culturi în parte. Odată realizată înțelegerea semnificației unei anumite influențe culturale și identități la nivel interpersonal, are loc și poziționarea critică față de formele prin care se manifestă intoleranța. De aici a luat naștere inițiativa noastră de a realiza acest proiect. Mediatorul cultural are rolul de a implica tinerii și profesorii din cadrul școlilor într-o varietate de activități care presupun promovarea diverselor obiceiuri și tradiții. Am început proiectul cu o școală europeană, care, prin activitățile sale extrașcolare, este deschisă educației multiculturale și incluziunii sociale. Colegiul Național „Ion Neculce” din București, a reprezentat o instituție care nu deținea suficiente informații cu privire la minorități, în special la cea tătară și nici cu privire la diversitatea culturală, atât de deosebită, din Dobrogea.

Cu o echipă unită în diversitate (alcătuită din grupuri de elevi cu origine etnică diversă), proiectul, prin inovare și deschidere, și-a propus cunoașterea vieții cetățenilor aparținând minorităților etnice. Printre obiectivele acestuia se numără în special educarea tinerilor și publicului în spiritul de armonie și echilibru cu diferite culturi și al respectului pentru drepturile minorităților. Totodată, se urmărește creșterea gradului de toleranță din partea tinerilor, a membrilor diferitelor comunități locale și naționale față de diversitatea culturală și civică, sensibilizarea publicului și conștientizarea diversității la nivel instituțional cu impact asupra generațiilor viitoare. În abordarea diversității, proiectul a luat în considerare și pericolele actuale de comunicare online în contextul pandemiei de COVID-19 identificând varietatea noilor forme de discriminare.

Înscris în aria tematică „lupta împotriva discriminării” proiectul are ca scop combaterea discriminării, prin promovarea diversității culturale, a drepturilor persoanelor aparținând minorităților etnice și a toleranței în rândul tinerilor, precum și a cunoașterii spațiului dobrogean multicultural, unic în lume, a toleranței sociale și a înțelegerii diversității în comunitățile etnice diverse locale și naționale, potrivit obiectivelor stabilite prin programele europene.

Într-un stat democratic, drepturile omului includ și drepturile persoanelor aparținând minorităților etnice și religioase, care trebuie înțelese și acceptate de toți, nu numai la nivel teoretic, ci și la nivel practic. Toată lumea trebuie să fie conștientă de amenințarea pe care o reprezintă rasismul pentru individ, comunitate și pentru societate în ansamblu – iar această amenințare nu este neesențială. Este important să conștientizăm ce înseamnă să fii victimă a discriminării rasiale și ce se poate face concret pentru a combate rasismul, xenofobia și discriminarea de orice fel, acționând. Aceste eforturi trebuie să implice comunitatea, autoritățile, administrația publică, liderii politici de la toate nivelurile și exponenții lumii economice și educaționale, ONG-uri etc.

Proiectul nostru, prin specificul său, dă posibilitatea exprimării, a cunoașterii libere a diferitelor culturi și stiluri de viață, promovând în același timp interculturalitatea și diversitatea, deconstruirea

preconcepțiilor și obiceiurilor cotidiene de gândire stereotipă prin deschidere, transparență și atitudini de combatere a tuturor tipurilor de discriminare.

Întrucât valorile nu pot fi transmise „preambalate” oamenilor, ci trebuie dobândite de aceștia pe parcursul vieții, prin experiențele și reflecțiile consecvente pe care fiecare dintre noi le conștientizează și le perfecționează pe teren și prin educație, tinerilor le revine un rol foarte important în promovarea toleranței și diversității. Cel mai potrivit exemplu și nu întâmplător privind o astfel de educație este zona Dobrogei tocmai prin bogăția sa multiculturală și conviețuirea armonioasă dintre minoritățile etnice dovedite de-a lungul istoriei: tătari, turci, greci, lipoveni, bulgari etc. Toți aceștia au contribuit și contribuie la prosperitatea zonei și la conservarea multiculturalismului atât de special al Dobrogei. În timp ce în alte regiuni ale țării se înregistrează aproximativ 21 de minorități etnice, în Dobrogea există cea mai mare concentrare de minorități în număr de 24. Regiunile cu cea mai mare diversitate etnică din România sunt Transilvania și Dobrogea. În zonele cu diversitate etnică mai redusă, precum Oltenia, Muntenia și Moldova, se manifestă cea mai mică deschidere atât față de pluralismul etnic, diversitatea culturală, cât și față de cel religios.

Echipa noastră a realizat analiza și selecția indicatorilor de performanță, colectarea datelor cu privire la variabilele cheie ale comunităților diverse în cadrul colectivelor de elevi și profesori aparținând minorităților dobrogene. Chestionarele au avut ca scop identificarea provocărilor și cunoștințelor privind discriminarea și diversitatea, iar evaluarea acestora a fost utilizată în acord cu standardele generale și în conformitate cu modelele specifice pentru identificarea strategică a performanței.

Conferința Internațională care a avut loc în data de 08.07.2021 la București fiind găzduită de Biblioteca Academiei Române (amfiteatrul Ion Heliade Rădulescu) a lansat 3 teme importante pe care, cu prezența invitaților speciali și a participanților, le-am promovat și valorificat: **diversitatea culturală, nediscriminare și toleranță**. De ce **diversitatea culturală**? Pentru că *diversitatea culturală* face parte din istoria umanității, chiar dacă adesea avem tendința să trecem cu vederea acest fapt. Diversitatea, așa cum știm, poate viza atât trăsăturile fizice, cât și cele spirituale, morale, specifice minorităților etnice de pe teritoriul unei țări.

Intoleranța - Această atitudine derivă mai ales dintr-o ignoranță istorică răspândită cu privire la multiculturalismul rădăcinilor europene: nu trebuie uitat că Europa de astăzi este rezultatul unor întâlniri/ciocniri între civilizații care sunt adesea foarte îndepărtate una de alta atât geografic, cât și cultural.

În cadrul conferinței a fost subliniată **valoarea toleranței**, iar prin aceasta nu ne referim la „rezistență, suportare”, care este probabil mai rea decât intoleranța, cel puțin la nivel etic și moral. **Toleranța**, în viziunea noastră culturală și spirituală, este să știi cum să înțelegi ideile, tradițiile, obiceiurile și culturile altora și, de asemenea, să îi accepți în mod deschis pe cei „diferiți”. Toleranța și înțelegerea diversității se dobândesc prin educație și formare.

Una dintre etapele activităților realizate în cadrul proiectului a fost respectarea și valorificarea diversității culturale, educarea și informarea, cu privire la multiculturalism și multilingvism și crearea de punți de legătură între comunități, între străini și români. În acest sens, am difuzat în

cadrul conferinței prezentarea interactivă cu titlul „Dreptul minorităților și multiculturalismul”, implicând tinerii din cadrul Colegiului Național „Ion Neculce”. Prin intermediul acestei prezentări am făcut o incursiune în istoria Hoardei de Aur și a tătarilor din Dobrogea cu sprijinul invitaților noștri speciali, d-nul Naim Belgin, Președinte UDT, și grupul Nokors - coordonat de dl. Alexandru Matei, profesor de istorie. Prezentarea a contribuit la cunoașterea minorității etnice tătare în rândul elevilor și cadrelor didactice, fiind un instrument util de combatere a discriminării și a discursului de incitare la ură prin intermediul cunoașterii și educației multiculturale. Tema inovativă a proiectului și implicarea tinerilor și profesorilor s-au dovedit a fi o parte importantă în procesul dialogului, interacțiunii și promovării interculturale, pentru o societate armonioasă și incluzivă.

O altă etapă a proiectului a constat din participarea Excelenței Sale, domnul Ahmed Abdulla Saeed Bin Saeed Al Matrooshi, ambasadorul Emiratelor Arabe Unite (UAE) în România la seminarul interactiv realizat cu elevii și profesorii care a facilitat dialogul intercultural și a contribuit la cunoașterea și înțelegerea multiculturalismului în rândul tinerilor, promovarea toleranței, a dorinței de cunoaștere și a respectului reciproc între cetățenii diverselor culturi.

Prezența și participarea în proiect în cadrul discuțiilor interactive cu elevii, a domnului Haller Istvan, membru în colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu rang de Secretar de Stat, a contribuit la analiza și identificarea discursurilor sau declarațiilor/postărilor online menite să denigreze sau să discrimineze un grup, o comunitate, un individ aparținând unei minorități etnice. Respectul pentru minoritățile etnice, angajamentul față de cei care vin din alte locuri (refugiați, imigranți) și integrarea acestora în societate, azilul politic, manifestările de xenofobie, de antițigănist, de ostilitate anti-musulmană sau de antisemitism s-au numărat printre temele care au fost abordate împreună cu elevii și profesorii în seminarele interactive și practice cu tema „Drepturile omului, rasismul, discursul de incitare la ură”.

Dobândirea de informații și asigurarea unui mediu de învățare și de lucru sănătos, lipsit de factori de discriminare și de orice formă de violență, fizică sau psihologică, înseamnă îmbunătățirea învățării și a calității performanței, printr-o educație multiculturală. Angajamentul privind combaterea discriminării și a rasismului trebuie să se manifeste prin respingerea zilnică și consecventă a oricărei forme de discriminare în rândul tinerilor în mod special. Tinerii au fost actorii principali în proiectul nostru. Aceștia au deprins cunoștințe referitoare la drepturile minorităților și la multiculturalism ca mijloc de combatere a discriminării și a discursului de incitare la ură.

În cadrul seminariilor s-a discutat despre importanța art. 27 din Pactul internațional privind drepturile civile și politice adoptat în 1966, fiind incontestabil că acest articol prevede conștientizarea necesității unor instrumente de reglementare ad-hoc pentru protecția eficientă a minorităților, aceasta fiind prima dată când minoritățile etnice sunt menționate într-un tratat internațional de drepturile omului. Art. 27, textual, enunță: „În statele în care există minorități etnice, religioase sau lingvistice, persoanele aparținând acestor minorități nu pot fi lipsite de dreptul de a avea, în comun cu ceilalți membri ai grupului lor, propria lor viață culturală, de a profesa și practica propria lor religie sau de a folosi propria lor limbă.”

Prin urmare, în esență, art. 27 recunoaște dreptul celor care aparțin minorităților etnice, religioase și lingvistice de a-și păstra identitatea prin utilizarea religiei, culturii și limbii lor.

Totodată, Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale încearcă să echilibreze nevoia de conservare și dezvoltare a culturii și a celorlalte elemente esențiale care alcătuiesc identitatea persoanelor aparținând unei minorități naționale, pe de o parte, și libertatea lor de exprimare, participarea și integrarea în societățile în care trăiesc, pe de altă parte.

Acest proiect consolidează identitatea (culturală și etnică) a individului și încurajează respectul pentru *celălalt*. Este important să nu etichetăm sau să limităm străinul drept „fiind diferit”, să explicăm că „respectul” înseamnă a accepta, chiar și atunci când avem păreri diferite sau nu înțelegem pe deplin o anumită cultură. Proiectele antidiscriminare ar trebui să ofere oamenilor implicați instrumentele necesare pentru rezolvarea problemelor și prevenirea altor acte discriminatorii prin cunoaștere reciprocă. Nu numai victimele, ci și martorii actelor de rasism și discriminare trebuie să recunoască și să reacționeze prompt la comportamentele discriminatorii, să identifice discursurile de incitare la ură și să promoveze condițiile libertății de exprimare în spiritul respectării valorilor fundamentale ale Convenției.

Uniunea Democrată Tătară a realizat această **primă Conferință Internațională din România** organizată de către o asociație minoritară etnică cu un mediator intercultural (Birou mediator-Balint Claudia Crina) și o școală europeană implicată în cadrul proiectului (Colegiul Național „Ion Neculce”) menită să deschidă orizonturile dialogului intercultural, să promoveze diversitatea culturală și toleranța, prin intermediul proiectului „Uniți în Diversitate! No Discrimination”. Proiectul contribuie la lupta împotriva discriminării, a discursurilor de incitare la ură, prin cunoașterea spațiului multicultural dobrogean, ca exemplu de armonie, conviețuire și socializare. În cadrul conferinței am împărtășit valori comune cu toți participanții prezentând obiectivele de valorificare a diversității multiculturale din Dobrogea. Astfel, prin medierea interculturală s-a urmărit facilitarea interacțiunii pozitive și constructive cu țări diferite, reprezentate de misiuni diplomatice care susțin și încurajează toleranța și lupta împotriva discriminării promovând acceptarea diversității culturale și a importanței deschiderii de noi orizonturi ale cunoașterii în rândul tineretului.

Prin expoziția multiculturală, realizată cu participarea și amabilitatea partenerilor noștri speciali: Ambasada Turkmenistan la București și grupul istoric Nokors au fost promovate elementele tradiționale ale patrimoniului cultural intangibil - **un bun comun al umanității**.

O valoroasă contribuție la Conferință a fost reprezentată și de mesajul special al Sanctității sale Papa Francisc prezentat de Monsenior Mario Codamo, Consilier al Nunțiaturii Apostolice la București. La eveniment au participat 25 de misiuni diplomatice. Au fost transmise mesaje de apreciere și de promovare a nediscriminării și toleranței de către Președintele Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, domnul Asztalos Csaba, și de către Secretarul de Stat pentru echitate și egalitate de șanse din partea Ministerului Educației, domnul Radu Szekely. Aceștia au apreciat proiectul, evidențiind elementele de noutate pe care le aduce în promovarea diversității și a unei educații multiculturale. Printre acestea se numără și campania online de combatere a discriminării în școli.

Nu întâmplător, ci cu o profundă semnificație morală a fost prezentată participanților la conferință și tinerilor de către dl. Memur Derviș, imamul comunității noastre, secretar general al UDT, povestea lui Kemal Agi Amet, tătarul musulman, care cu mai bine de 120 ani în urmă, în perioada de după războiul de independență, a susținut și a contribuit la construirea Catedralei Ortodoxe (așa cum era numită în proiect) pledând pentru aceasta la Take Ionescu, ministrul Culturii la acea

vreme. Aceasta, din lipsă de fonduri, a sistat lucrările de edificare a bisericii. Cu argumentul său că este rușinos pentru un român creștin să nu susțină acest proiect, în timp ce el, tătar musulman, primește și susține cu brațele deschise realizarea bisericii, Kemal a protestat („Domn ministru....La mine tătar musulman este, la tine ruman și cristian este. La mine vrei, facem biserică la Medgidia, la tine nu vrei? Rușine bre, aman, aman!”), Tache Ionescu n-a rezistat la această replică și prin urmare, Guvernul României a alocat la acea vreme 10.000 de lei pentru ridicarea „Bisericii Sfinții Apostol Petru și Pavel” de astăzi, iar musulmanii tătari, majoritari la acea vreme, au contribuit cu 25.000 lei. Morala acestei fapte istorice, este că prin credința lor musulmanii au luptat și au câștigat pentru românii creștini o biserică, astfel prin faptele lor au dovedit respectul pentru ceilalți, pentru o credință și cultură diferite, aparținând comunității cu care conviețuiau. Prin astfel de fapte a luat naștere Dobrogea multiculturală din zilele noastre, în care oamenii de etnii sau religii diferite conviețuiesc în pace și armonie, un loc deosebit și unic în întreaga lume, un exemplu pentru toți.

Proiectul „**Uniți în Diversitate! No Discrimination**” continuă cu noi parteneri și campania online, iar, împreună cu elevii și profesorii Colegiului Național „Ion Neculce” din București, am analizat rezultatele obținute în urma activităților desfășurate până acum și putem concluziona că acțiunea proiectului „*Diversitatea Culturală și Interacțiunea*” a contribuit vizibil la acceptarea și cunoașterea minorităților, a drepturilor acestora, precum și a culturii celorlalți în rândul tinerilor, combătând discriminarea și discursul de incitare la ură prin cunoaștere, împărtășirea valorilor culturale și raportarea corectă la identitatea celuilalt. De asemenea, pregătirea voluntarilor prin intermediul cursurilor de formare livrate în cadrul proiectului i-a ajutat pe tineri să înțeleagă și să îmbrățișeze ospitalitatea, solidaritatea, respectul, diversitatea și să-și dezvolte interesul pentru varietatea culturilor lumii.

Campania online realizată de UDT, este o campanie care nu se rezumă doar la publicitate/informații, ci aspiră la împărtășirea momentelor speciale de sprijin, implicare, colaborare și promovare pe care le realizăm în întâlnirile noastre oficiale cu personalități marcante din viața politică, socială, reprezentanți ai misiunilor diplomatice, personalități din lumea culturii, artei, sportului, din viața cotidiană, dorind să transmitem energii pozitive, emoțiile trăite, magia creată de diversitatea culturală în lupta împotriva discriminării. Frumusețea autentică a proiectului se ascunde în micile detalii cotidiene și surprinzătoare pe care le-am putut experimenta datorită interlocutorilor noștri care s-au regăsit cultural conectându-se la valorile umanității. Putem spune că prin proiectul nostru am găsit o metodă eficientă de conștientizare a diversității reușind să cultivăm o atitudine receptivă față de frumusețea și varietatea obiceiurilor, tradițiilor și culturilor minorităților. Prin intermediul dialogului intercultural fiecare participant în proiect a avut prilejul să își îmbogățească atât cunoștințele din domeniul istoriei civilizațiilor, cât și propriul univers social.

<https://www.facebook.com/189277324856863/videos/1238550159881712>

<https://www.facebook.com/189277324856863/videos/357363555959436>

<https://www.facebook.com/189277324856863/videos/1442772982757822>